

Räastaste lennuvägi korraldab traatidel rivistusi

Metsas hakkab ametlikult poolteise kuu pärast saabuv sügis kõige varem silma, esimese pilvikvarmee seenekübaradki on sambla seest välja pugunud. Seeneli ei sega saagiotsingutel veel kirjud sügislehed. Fotod: Küllike Rooväli

Sosnovski karuputel on valminud mürgiseemned.

Leedrimarjad punetavad põõsas ja meelitavad linde sööma.

Kiiremini, kõrgemale, kuumemini

Ikka ja jälle valitakse olümpialinnadeks just need, kus on võistelda raske, vähe sellest – ka mängude aeg satub kõige kuumemale ajale. Nii Atlanta kui ka Sydney olid tuntud kuumuse, Mexico City, Los Angeles, Tokyo, Ateena ja Peking lisaks sudude poolest. Põhjamaalastele olid muidugi kontimööda vaid Helsingi, München, Moskva või London. Teisalt elab just enamik maailma rahvastikust soojades, et mitte öelda kuumades riikides.

Nii et Pekingi olümpialinnaks valimine oli ja mängude kesksuvel pidamine on suureks eeliseks mitteeurooplastele (september näiteks on Hiina pealinnas palju mahedama ilmaga).

Augusti algupoolel kerkib Pekingis õhutemperatuur keskmiselt 30 kraadini, öösel on sooja 20 °C ümber. (Täpselt aasta eest oli seal päevane maksimum 37, öine miinimum aga 23 kraadi). Ilmastik on sealkandis üpris muutlik, näiteks on augustikuu sademete kogus kõikunud 180 ja 1400 millimeetri vahel.

Lisaks mõjutab inimeste enesetunnet kõrge õhuniiskus ja paks õhk. Sudu tekib Pekingis miljonite autode ja tööstuse tõttu, päikesekiirguse toime lisandub tolmu, tahmale ja heitgaasidele ka mürgine osoon.

On, mida karta. Peale inimtekkelise saasta satub kirde-tuultega pealinnas aeg-ajalt ka

liiva ning tolmu Gobi kõrbest, seda mõnikord sadade tuhandete tonnide kaupa. Nelja päeva eest oli hinnang Pekingi õhu kvaliteedile väga hea, edasi see halvenes.

Kellel on Pekingi mängude välialadel šansse? Eks vastupidamatel, lõunamaalastel ja saledamatel. Nii väitis Ateena olümpiamängude eel üks Lõuna-Aafrika füsioloog. Pikamaajooksudes saavutavad edu vaid kõhnad, alla 60 kilogrammi kaaluvad atleedid.

Lõõskava päikesega peavad arvestama nii võistlejad kui ka pealtvaatajad. Kokkuvõtte: olümpiamängude kohad ja aeg on mõeldud inimvõimete igakülgselt proovilepanekuks.

MIS OLI?

- Dolly- nimelisetroopilise tormi järel Mehhiko laheletulnud Edouard kollitas Texase elanikke. Õnneks tõi ta kaasa vaid suurel hulgal kosutavat vihma põua all kannatavale piirkonnale.
- Teine troopiline torm, ristitud Kammuriks (jaapani keeles Põhjakrooni tähtkuju), mis ähvardas Hiina rannikut, taltus samuti, taifuuniks arenemata. Hilinesid vaid lennukid, mis tõid olümpiale ratsasportlasi.
- Saksamaal Amelieks ja Birgitiks ristitud tsüklonid vallutasid Jaapanu alasid Rootsist Uuraliteni. Venemaa sünoptikud kutsusid nende pealinnas Moskva tabanud uputust (paari tunniga 30 millimeetrit vihma) *Blitzkrieg*'iks (saksa k välksõda – toim).

Mis tuleb?

Kui miskit pajatada pole, räägitakse ikka ilmast. Prognooside kritiseerimisele pühendati nädal tagasi Vikerraadio «Rahva teenrites» suursaatelõik («Pole seda lubatud koledat ilma kuskil!»).

Kus seepeale ilmataat vihas – järgmise kolme päevaga tuli maha terve kuu sademete norm! Küll kohati (peamiselt Eesti keskosas), Tallinnast pealinn pääses ka seekord kaunis kergelt. Edasi keerati taevased kraanid õnneks koomale.

Peagi algaval uuel nädalal on oodata kõike suvist: päikest, äikest (nädala lõpupoole), vihma ning kuiva. Kõike segamini. Isegi suurt sooja mõne päeva pärast. Ootame ära.

Ain Kallis klimatoloog